

Indholdsfortegnelse

Forord	27
Kapitel I. Konkurrencerettens grundbegreber	29
1. Konkurrencerettens udvikling i Danmark	29
2. De konkurrenceretlige kilder	30
3. Begreberne konkurrence og velfærd	33
3.1. Konkurrencerettens beskyttelsessubjekt	35
3.1.1. Det er konkurrencestrukturene, der beskyttes.....	36
3.2. Forskellige former for konkurrence- og velfærdsforskydninger	37
3.2.1. De konkurrenceretlige implikationer.....	40
4. Rigtige og forkerte afgørelser.....	41
Kapitel II. Konkurrencelovens anvendelsesområde	43
1. Konkurrencelovens anvendelsesområde	43
2. Konkurrencelovens virksomhedsbegreb	45
2.1. Wouters og Wouters-doktrinen.....	50
2.2. Offentlig inhouse-produktion	52
3. Offentlig regulering og selvregulerende organer	53
3.1. Direkte eller indirekte følge af offentlig regulering.....	53
3.2. Særligt om pristilsyn og konkurrencelovens § 2, stk. 2	56
3.3. Betydningen af § 2, stk. 2, for regulerede virksomheder.....	57
3.4. Særligt om selvregulerende organer	61
3.5. Parallel kompetence om de samlede forpligtelser.....	61
3.6. Opstilling af en form for prioritetsregel.....	63
3.7. Henvendelse, jf. konkurrencelovens § 2, stk. 5	64
3.8. Indgreb alene på baggrund af EU-konkurrenceretten	64
4. Løn- og arbejdsforhold	65
4.1. Grænsetilfælde for udstrækningen af lønmodtagerbegrebet	68
5. Konkurrencelovens koncernbegreb.....	74

Kapitel III. Det relevante marked	77
1. Konkurrencelovens § 5 a	78
2. Betydningen af markedsafgrænsningen	80
2.1. Valg af systematisk metode	82
2.2. SSNIP-testen og markedsanalyser	87
2.3. Åbne og alternative markedsdefinitioner	92
2.4. Afgørelse uden markedsafgrænsning	94
2.5. Særligt om highend-/luxusmarkeder	97
2.6. Betydningen af substitutionskæder	101
2.6.1. Produktmæssige substitutionskæder	103
2.7. Indkøbs- og budmarkeder	104
2.7.1. Budmarkeder	105
2.8. Identifikation af eftermarkeder og systemmarkeder	106
2.9. Rute-, netværk- og infrastrukturmarkeder	109
2.10. Midlertidige markeder	112
2.11. Onlinemarkeder	113
2.12. Platforms- og tosidige markeder	117
2.13. Gratismarkeder	119
3. Det relevante produktmarked	119
3.1. Efterspørgselssubstitution	120
3.1.1. Helhedsbedømmelse af en række faktorer	123
3.1.2. SSNIP-testen i dansk praksis	129
3.1.3. Avancerede analyser – Critical Loss Analysis og diversion ratios	134
3.2. Udbudssubstitution	138
3.2.1. Udbudssubstitution i dansk praksis	139
3.3. Potentiel konkurrence	144
4. Det relevante geografiske marked	148
4.1. Det geografiske marked i dansk praksis	149
4.1.1. Helhedsbedømmelse af en række faktorer	149
4.1.2. Afgrænsning af det geografiske marked via SSNIP-testen	153
4.2. Begrænsning af markedet til Danmark og lokale markeder	154
4.2.1. Hvornår er national markedsafgrænsning berettiget	156
4.2.2. Lokale markeder	158
5. Åbne spørgsmål i forhold til det relevante marked	161

Kapitel IV. Konkurrencebegrænsningslæren	165
1. Det konkurrenceretlige krav om mærkbarhed	165
1.1. Indgreb bør kun ske med udgangspunkt i en klar skadesteori	166
1.2. Det subjektive formål bør ikke tillægges betydning	167
1.3. Vurderingstidspunktet.....	168
2. Forholdet mellem konkurrencelovens §§ 6 og 11.....	168
3. Oligopolistisk konkurrence.....	170
3.1. Den juridiske udfordring ved oligopolistisk konkurrence ...	170
4. Omkostningsbegreberne	172
5. Erklæringer efter konkurrencelovens §§ 8, 9 og 11	175
6. Påvirkning af handlen mellem medlemsstater	176
6.1. Samhandelspåvirkning, jf. EU-praksis	177
6.2. Samhandelspåvirkning i dansk konkurrenceret	179
6.3. Brugen af formodningsregler i dansk praksis	181
6.4. Adgangen til nationalt indgreb ved samhandels- påvirkning.....	185
7. Markeder og produkters placering inter partes	186
Kapitel V. Konkurrencebegrænsende aftaler	189
1. Den dynamiske udvikling af konkurrenceretten	190
2. Komplekse overtrædelser	190
2.1. Single and continuous infringement	191
2.1.1. Krav om forbindelser	194
2.1.2. A single and continuous infringement i dansk praksis.....	196
2.1.3. Uafklarede forhold om begrebet a single and continuous infringement	198
2.2. Kartelfacilitering og medvirken.....	199
2.2.1. Dansk praksis omkring kartelfacilitering og medvirken.....	201
2.2.2. Uafklarede forhold om kartelfacilitering og medvirken.....	202
2.3. Forstærkende elementer	202
3. Forsøg og udtrædelse af overtrædelser.....	203
3.1. Forsøg på at begrænse konkurrencen.....	203
3.2. Ophør og udtrædelse af en konkurrencebegrænsning.....	204

Kapitel VI. Konkurrencerettens aftalebegreb	207
1. Egentlige aftaler, herunder stiltiende aftaler m.v.	208
1.1. Særligt om vertikale aftaler.....	211
2. Vedtagelser, der realiserer en koordinering	213
2.1. Brancheforeningers offentlige udtalelser	217
2.2. Brancheforeningers bistand til medlemmerne	218
2.3. Brancheforeningers deltagelse i myndighedsudøvelse	218
3. Samordnet praksis.....	219
3.1. Kontakt mellem virksomheder.....	222
3.1.1. Indirekte kontakt – hup and spoke-karteller.....	223
3.1.2. Andre former for indirekte kontakt	226
3.2. Samordning – Et spørgsmål om fælles vilje	227
3.2.1. Robotkarteller.....	228
3.2.2. Ensidede udtalelser til pressen	229
3.3. Adfærden i et marked	230
3.4. Særligt om vertikalt samordnet praksis.....	232
4. Bevisspørgsmål.....	233
4.1. Forudgående aftale.....	235
4.2. Ældre, men i princippet udløbne aftaler	236
4.3. Informationsudveksling og mødedeltagelse som bevis	237
4.4. Parallel adfærd som bevis.....	239
4.5. Offentlig afstand til koordineringstiltag.....	240
4.6. Fælles interesse.....	241
4.7. Visse retspolitiske overvejelser	242
Kapitel VII. Aftaler, der begrænser konkurrencen	243
1. Grænsen mellem horisontal og ikke-horisontal adfærd.....	245
1.1. Aktuelle og potentielle konkurrenter samt tredjemænd.....	247
1.1.1. Potentielle konkurrenter.....	249
1.1.2. Ikke-konkurrenters deltagelse i horisontale aftaler	253
1.2. Begrænsninger i inter- og intra-brandkonkurrencen	253
2. Til formål eller følge, at konkurrencen begrænses.....	254
2.1. Hvornår foreligger der en formålsovertrædelse	257
2.1.1. En-todelt analyse.....	261
2.1.2. Hvad udgør ikke en formålsovertrædelse.....	264
2.1.3. Kritik af formålsbegrebet.....	264
2.2. Analysekravet knyttet til formålsovertrædelser	265
2.2.1. Ej krav om at fastlægge markedet eller vurdere mærkbarhed.....	267
2.3. Analysekravet til følgeovertrædelse	268

2.4.	Horisontale vs. vertikale konkurrencebegrænsninger	273
2.5.	Forholdet til den amerikanske rule of reason-doktrin	274
3.	Mærkbar begrænsning af konkurrencen.....	274
3.1.	Kvalitativt mærkbar	275
3.2.	Kvantitativt mærkbar (bagatelagtig)	277
3.3.	Andre mærkbarhedstest	278
3.3.1.	Kommercielt accessorisk	279
3.3.2.	Regulatorisk accessorisk.....	282
4.	Fritagelse	284
4.1.	Bagatelagtig	284
4.1.1.	Betingelserne fremgår af loven.....	284
4.1.2.	Dansk praksis om bagatelagtighed	285
4.2.	Individuelt fritaget	286
4.2.1.	Et bredt effektivitetsbegreb.....	290
4.2.2.	Processen omkring fritagelse	292
4.3.	Fritagelse og misbrugslæren	294
4.4.	Tilbagekaldelse af indrømmede fritagelser.....	294
Kapitel VIII. Horisontale aftaler		295
1.	Forskellige typer af horisontale aftaler	295
2.	En kurant opdeling af horisontale aftaler	297
3.	Skadesteoriene knyttet til horisontale aftaler	297
3.1.	Bevidst og ubevidst koordinering	298
Kapitel IX. Karteller og hardcore-begrænsninger		301
1.	Aftaler mellem konkurrenter om priser	303
1.1.	Horisontale prisaftaler	304
1.2.	Forståelser om priser og prisstigninger.....	308
1.3.	Uniformering af priser, tillæg og reguleringsmekanismer... ..	310
1.3.1.	Særligt om mestergrise	314
1.3.2.	Prisspænd, lofter og reguleringsmekanismer	315
1.3.3.	Automatisk prisreguleringer i horisontale aftaler	315
1.4.	Uniformering via benchmarking og omkostningsindeks	316
1.5.	Aftaler og tilkendegivelser om mindstepriser eller målpriser	318
1.6.	Aftaler om rabatter, kommissioner og rabatlofter.....	320
1.7.	Maksimalpriser	321

Indholdsfortegnelse

1.8.	Kædesamarbejde, der omfatter fælles prissætning	322
1.8.1.	Fælles prissætning, jf. EU-horisontale retningslinjer	325
1.8.2.	Brug af fælles webshop	326
1.9.	Køberkarteller	327
1.10.	Vejledende priser	328
1.11.	Brancheorganisationers udmeldinger om priser og takster..	330
1.11.1.	Visse udmeldinger fra brancheorganisationer er dog legale	332
1.12.	Indirekte priskoordinering via fælles selskaber	332
1.13.	Kollektive forhandlinger om priser og honorar	334
1.14.	Manipulering af benchmark	334
1.15.	Horisontale aftaler om diskrimination	335
1.16.	Lovlige prisaftaler og pristilkendegivelser	336
1.16.1.	Aftaler om principper for beregning af prisen	337
1.16.2.	Vejledende eller orienterende priser for komplekse produkter.....	337
1.16.3.	Samtaksering og interbankgebyrer	338
1.16.4.	Visse honoraraftaler om lægelige tjenester	340
1.16.5.	Gebyrlofter, der åbner for konkurrence.....	341
1.16.6.	Modsatrettede interesser	341
2.	Aftaler om begrænsning af produktion, salg eller udvikling	342
2.1.	Produktion og salgskvoter	342
2.2.	Standardisering, som begrænsning af produktion og salget	343
2.3.	Fælles salg, distribution og markedsføring	344
2.3.1.	Fælles distribution og markedsføring	346
2.4.	Andre former for produktions- og salgsbegrænsning	346
2.5.	Aftaler om at begrænse teknisk udvikling	348
3.	Opdeling af kunder og markeder	348
3.1.	Aftaler om fordeling af markeder	348
3.2.	Aftaler om fordeling af kunder	350
3.3.	Frivillige kæders aftaler om territorier.....	351
3.4.	Andre former for kunde- og markedsdelingsaftaler.....	352
3.5.	Aftaler om boykot af tredjepart	354
3.6.	Budkonsortier	358
3.6.1.	Budkonsortier som kartel og formålsovertrædelse	359
4.	Horisontale aftaler om bud	360
4.1.	Indirekte tilbudskoordinering	362
4.2.	Lånepriser (cover pricing)	363

5.	Informationsudveksling som kartel	367
5.1.	Informationsudveksling som element i et underliggende kartel	368
6.	Kartelsurrogater og hardcore-begrænsninger.....	369
6.1.	Uklar grænse mellem karteller og surrogater.....	369
6.2.	Kartelsurrogater uden for priskoordinering	371
7.	Et for bredt kartelbegreb?	372
8.	Fritagelse til karteller og hardcore-begrænsninger	373
Kapitel X. Horisontale samarbejdsaftaler		375
1.	Forsknings- og udviklingsaftaler	376
1.1.	F&U-begrebet og omfattede aftaletyper	377
1.2.	Positivlisten i F&U-gruppefritagelsen	378
1.3.	F&U-aftaler mellem ikke-konkurrenter.....	379
1.3.1.	Konkurrencesituationen afgøres på tidspunktet for aftalens indgåelse	379
1.3.2.	Fælles udnyttelse af resultater kan dog skabe en konkurrencesituation.....	380
1.4.	F&U-aftaler mellem konkurrenter	380
1.4.1.	Fælles udnyttelse er fritaget, hvis der er konkurrence.....	381
1.5.	Det relevante marked og beregning af markedsandele	382
1.6.	Ikke-fritagne konkurrencebegrænsninger	383
1.6.1.	Sortliste-vilkår i F&U-gruppefritagelsen	383
1.6.2.	Andre uacceptable konkurrencebegrænsninger	386
1.6.3.	Sortliste-vilkår i aftaler mellem ikke-konkurrenter.	386
1.7.	Inddragelse af gruppefritagelsen.....	387
1.8.	Individuel fritagelse til F&U-aftaler	387
1.9.	Overgang til den nye F&U-gruppefritagelsen	388
2.	Aftaler om produktion, specialisering og underlevering	389
2.1.	Aftaler om specialisering, underlevering eller fælles produktion.....	389
2.2.	Konkurrenceproblemer knyttet til produktionsaftaler.....	391
2.2.1.	Produktionsaftaler, der ikke har til formål at begrænse konkurrence	393
2.3.	Specialiseringsgruppefritagelsen	397
2.3.1.	Aftaler omfattet af gruppefritagelsen	398
2.3.2.	Markedstærksler.....	398
2.3.3.	Konkurrenter vs. ikke-konkurrenter	399
2.3.4.	Listen over sortliste-vilkår i gruppefritagelsen	400

Indholdsfortegnelse

2.3.5.	Inddragelse af gruppefritagelsen	400
2.3.6.	Overgang til den nye Specialiseringsgruppefritagelsen	401
2.4.	Individuel fritagelse til produktionsaftaler.....	401
3.	Aftaler om fælles indkøb	403
3.1.	Afgrænsningen af det relevante marked for indkøbsaftaler	404
3.2.	Kriterierne for at bedømme en indkøbsaftale	404
3.2.1.	Konkurrencebegrænsende formål.....	405
3.2.2.	Konkurrencebegrænsende effekt.....	407
3.2.3.	Formodningstest knyttet til lave markedsandele....	411
3.3.	Individuel fritagelse til indkøbsaftaler.....	412
4.	Aftaler om fælles markedsføring, herunder salg og distribution.....	413
4.1.	Afgrænsningen af det relevante marked for markedsføringsaftale.....	414
4.2.	Kriterierne for at bedømme en markedsføringsaftale	415
4.2.1.	Konkurrencebegrænsende formål.....	415
4.2.1.	Konkurrencebegrænsende effekt.....	416
4.2.3.	Formodningstest knyttet til lave markedsandele....	420
4.3.	Individuel fritagelse til markedsføringsaftaler.....	420
5.	Frivillige kæder.....	422
5.1.	Principper for bedømmelsen af frivillige kæder	424
5.2.	Særligt om optagelse i frivillige kæder.....	426
5.3.	Udtrædelse af frivillige kæder	427
5.4.	Fritagelse til frivillige kæder.....	428
6.	Aftaler om dannelsen af konsortier	428
6.1.	Bedømmelsen af konsortier	429
6.1.1.	Er alle budkonsortier mellem konkurrenter formålsovertrædelser?.....	432
6.1.2.	Hvornår er virksomheder konkurrenter?	432
6.2.	Andre former for konsortier.....	433
6.3.	Informationsudveksling i tilknytning til konsortier	435
6.4.	Individuel fritagelse til konsortier.....	436
7.	Horisontale aftaler om standardisering.....	437
7.1.	Relevante markeder for standardaftaler	437
7.2.	Kriterierne for at bedømme en standardiseringsaftale	438
7.2.1.	Konkurrencebegrænsende formål.....	438
7.2.2.	Konkurrencebegrænsende effekt.....	440
7.3.	En safe-harbour for vurderingen af standardiseringsaftaler	443
7.4.	Særligt om bæredygtighedsstandarder.....	444
7.5.	Individuel fritagelse til aftaler om standardisering	445

8.	Horisontale aftaler om standardvilkår	446
8.1.	Relevante markeder for standardvilkår.....	447
8.2.	Kriterierne for at bedømme standardvilkår.....	447
8.2.1.	Konkurrencebegrænsende formål.....	447
8.2.2.	Konkurrencebegrænsende effekt.....	451
8.3.	Telebranchens standardaftaler	455
8.5.	Individuel fritagelse til aftaler om standardvilkår.....	456
9.	Selvregulerende organer og disses etiske kodeks	457
9.1.	Formål eller følge overtrædelse	458
9.2.	Restriktive bestemmelser om optagelse.....	460
10.	Aftaler om forbedring af bæredygtigheden.....	461
10.1.	Relevante marked for aftaler om bæredygtighed.....	461
10.2.	Kriterier for bedømmelsen af aftaler om bæredygtighed.....	462
10.2.1.	Konkurrencebegrænsende formål.....	463
10.2.2.	Konkurrencebegrænsende effekt.....	465
10.3.	Fritagelse til bæredygtighedsaftaler.....	466
11.	Informationsudveksling	467
11.1.	Principper for bedømmelsen af informationsudveksling	467
11.1.1.	Konkurrencebegrænsende formål.....	469
11.1.2.	Konkurrencebegrænsende effekt.....	473
11.1.3.	Sammenfattende om konkurrencebegrænsende effekt.....	477
11.2.	Informationsudveksling som led i et samarbejde	477
11.2.1.	Indirekte informationsudveksling.....	478
11.2.2.	Accessorisk informationsudveksling.....	479
11.3.	Produktionsoptimering, benchmarking og branchestatistik	480
11.3.1.	Optimeringsværktøjer og konkurrencebegrænsningslæren	480
11.3.2.	Værktøjer, der ikke har til formål at begrænse konkurrencen.....	483
11.3.3.	Brancheforeningers udsendelse af statistik	483
11.3.4.	Brancheforeningers markedsovervågning.....	487
11.4.	Prisportaler oprettet af branchen selv	488
11.5.	Informationsudveksling i forsikringsbranchen	488
11.6.	Informationsudveksling og blandet distribution	489
Kapitel XI. Andre horisontale aftaler		491
1.	Diskrimination efter konkurrencelovens § 6 og Artikel 101	491
2.	Konkurrenceklausuler.....	494
2.1.	Konkurrenceklausuler uden for virksomhedsoverdragelser	494

Indholdsfortegnelse

2.2.	Kunde- og loyalitetsklausuler	496
2.3.	Konkurrenceklausuler, der reelt dækker over et kartel	497
2.4.	Rådighedsindskrænkninger.....	498
2.5.	Job- og medarbejderklausuler.....	498
2.6.	Konkurrenceklausuler i vertikale aftaler.....	499
3.	Aftaler om udøvelsen af IP-rettighe- der	499
3.1.	Kollektive licensaftaler	500
3.1.1.	Kollektiv forhandling.....	501
3.1.2.	Kollektiv licensnægtelse.....	502
3.2.	De ophavsretlige forvaltningsorganer.....	503
3.3.	Horisontale aftaler om licens	506
3.4.	IP-forlig og konkurrencereglerne.....	507
3.4.1.	Patentforlig og Pay for Delay	508
4.	Tildeling af enerettigheder.....	511
5.	Begrænsninger i omsætningen af aktiver	511
6.	Syndikerede lån, coassurance og kortsamarbejder	512
6.1.	Syndikerede lån	513
6.1.1.	Konkurrenceproblemer ved syndikerede lån	513
6.2.	Udstedelse af betalingskort.....	514
6.3.	Coassurance	515
6.4.	Dannelsen af ikke full-function JV	515
Kapitel XII. Ikke-horisontale aftaler.....		519
1.	Skadesteorier knyttet til ikke-horisontale aftaler	521
2.	Nogle skadesteorier er stærkere end andre.....	522
3.	Vertikale aftaler mellem konkurrenter	523
Kapitel XIII. Vertikale hardcore-begrænsninger.....		525
1.	Bindende videresalgspriser.....	525
1.1.	Vertikal prisstyring har til formål at begrænse konkurrencen	528
1.2.	Mindstepriser	529
1.3.	Indirekte prisstyringer.....	529
1.3.1.	Andre former for indirekte prisbindinger.....	530
1.3.2.	Prisbindinger i horisontale aftaler.....	532
1.3.3.	Indirekte prisbindinger som quasie følge- overtrædelse	533

1.4.	Maksimale og vejledende	534
1.4.1.	Relationen skal være vertikal	536
1.4.2.	Vejledende videresalgspris kan være problematisk ved markedsmagt	537
1.5.	Minimumsmarkedsføringspriser, agentaftaler og direkte salg.....	538
1.5.1.	Agentaftaler og direkte salg (opfyldelseskontrakter)	538
1.6.	Begrænset EU-interesse for prisstyring	539
1.7.	Bør prisbindinger ses som en hardcore-begrænsning?	540
2.	Hardcore-videresalgsrestriktioner	541
2.1.	Hardcore-videresalgsrestriktioner i dansk praksis	544
2.1.1.	Nuancer i dansk praksis?	545
2.2.	Hardcore-videresalgsrestriktion – rækkevidden af begrebet	546
2.2.1.	Et bud på begrebet hardcore- videresalgsrestriktion	547
2.2.2.	Videresalgsrestriktionerne kan dog konkret diktere nuancer.....	551
2.3.	Fjernsalg, herunder via internettet, og tredjepartsplatform.....	552
2.3.1.	Rækkevidden af Coty	554
2.4.	Onlinemarkedsføring	556
3.	Geoblocking.....	556
3.1.	Praksis om geoblocking	557
3.2.	Geoblocking er nu reguleret ved forordning.....	559
4.	Prisdiskrimination (dual-pricing) i det indre marked.....	559
4.1.	Prisstillæg, der repræsenterer ekstraomkostninger	560
4.2.	Dual-pricing ved onlinesalg.....	561
5.	Andre vertikale hardcore-begrænsninger	561
5.1.	Konkurrenceklausuler i vertikale aftaler er ikke hardcore... ..	563
6.	Mærkbarhed og vertikale hardcore-begrænsninger	564
Kapitel XIV. Leverings- og distributionsaftaler		567
1.	Generelt om vertikale aftaler og bedømmelsen heraf.....	568
1.1.	Gruppefritagelsen for vertikale aftaler.....	569
1.1.1.	Aftaler omfattet af gruppefritagelsen	569
1.1.2.	Betingelser for fritagelse – Markedsandele under 30 %.....	571
1.1.3.	Fravær af sortliste-vilkår.....	573
1.1.4.	Visse konkurrenceklausuler er fritaget.....	574

Indholdsfortegnelse

1.1.5.	Inddragelse af gruppefritagelsen	575
1.1.6.	Overgangsregler for ældre aftaler.....	576
1.2.	Særligt om distributionsaftaler mellem konkurrenter	576
1.2.1.	Distributionsaftaler omfattet af gruppefritagelsen ..	578
1.2.2.	Informationsudveksling mellem konkurrenter	579
1.2.3.	Distributionsaftaler uden for gruppefritagelsen	580
1.3.	Vertikal markedsmagt.....	581
2.	Klassiske distributionsformer	582
2.1.	Eksklusiv distribution	583
2.1.1.	Konkurrencebegrænsninger knyttet til eksklusiv distribution	585
2.1.2.	Principper for at vurdere eksklusiv distribution.....	585
2.1.3.	Eksklusiv distribution er normalt gruppefritaget	588
2.1.4.	Uafklaret spørgsmål om eksklusiv distribution.....	589
2.2.	Selektiv distribution.....	590
2.2.1.	Konkurrencebegrænsninger knyttet til selektiv distribution	592
2.2.2.	Betingelser for at anvende selektiv distribution.....	594
2.2.3.	Rækkevidden af de formulerede krav og betingelser	596
2.2.4.	Principper for at vurdere selektiv distribution.....	599
2.2.5.	Flere parallelle systemer af selektivt salg.....	601
2.2.6.	Områdebeskyttelse og selektivt salg	601
2.2.7.	Selektiv distribution er normalt gruppefritaget	602
2.2.8.	Uafklaret spørgsmål om selektiv distribution	603
2.3.	Franchise.....	604
2.3.1.	Forskellige former for franchise	605
2.3.2.	Franchise antages normalt ikke at skade konkurrencen.....	607
2.3.3.	Konkurrencebegrænsninger knyttet til franchise	608
2.3.4.	Principper for at vurdere franchiseaftaler.....	609
2.3.5.	Franchise er normalt gruppefritaget	611
2.3.6.	Uafklaret spørgsmål om franchise.....	612
2.4.	Frie distributionssystemer.....	613
2.4.1.	Frie distributionssystemer er normalt gruppefritaget	614
2.5.	Agentaftaler	614
2.5.1.	En agentaftale forudsætter opfyldelse af et dobbeltkrav.....	616
2.5.2.	Onlineplatforme er ikke agenter ifølge EU	618

2.5.3.	Konkurrencebegrænsninger knyttet til agentaftaler	618
2.5.4.	Principper for bedømmelsen af agentaftaler	619
2.5.5.	Agentaftaler indgået før år 2000.....	619
2.6.	Underlevering	620
2.6.1.	Konkurrencebegrænsninger knyttet til underlevering	621
2.6.2.	Traditionel bedømmelse af underlevering.....	621
2.6.3.	En kurant bedømmelse af underlevering.....	623
2.6.4.	Underlevering og Gruppefritagelsen for vertikale aftaler.....	626
2.7.	Distribution via onlineformidlingstjenester (platforme).....	626
2.7.1.	Bedømmelsen af hybridplatforme	628
2.7.2.	Webshops er formentlig omfattet af begrebet onlineformidlingstjeneste	628
3.	Mærkebinding (single branding)	629
3.1.	Mærkebinding har ikke til formål at begrænse konkurrencen	630
3.2.	Konkurrencebegrænsninger knyttet til mærkebinding.....	631
3.3.	Det afgørende er, om en afskærmning er plausibel	633
3.4.	Mærkebinding inden for rammerne af kæde/indkøbssamarbejde	636
3.5.	Langvarige aftaler	638
3.5.1.	Planlægningsbehov kan dog diktere en nuanceret tilgang.....	640
3.6.	Restriktive opsigelsesvilkår, herunder langt varsel.....	642
3.6.1.	Opsigelsesadgangen skal være reel	644
3.6.2.	Restriktive vilkår for genoptagelse.....	645
3.7.	En kurant ramme for vurderingen af mærkebinding.....	646
3.8.	Mærkebinding er normalt gruppefritaget.....	648
4.	Aftaler, der indrømmer eneret/eksklusiv anvendelse.....	648
4.1.	Indirekte eneretsaftaler rammes også.....	650
4.2.	Dansk praksis fremstår forholdsvis restriktiv	651
4.2.1.	Opsigelse eventuelt mod erstatning/kompensation	651
4.2.2.	Aftaleindgåelsen sker efter konkurrence eller udbud.....	652
4.3.	En kurant analyse.....	653

Kapitel XV. Distribution af motorkøretøjer	655
1. Aftaler omfattet af EU-gruppefritagelse for motorkøretøjer	655
1.1. Definitioner i EU-gruppefritagelse for motorkøretøjer.....	655
1.2. Betingelser for at være fritaget	656
1.3. Sortliste-vilkår	657
1.3.1. Særligt om uafhængige værksteders adgang til efterservices.....	658
1.3.2. Sortliste-vilkår medfører bortfald af fritagelse.....	660
1.4. Ikke sortliste-vilkår, der dog kan være problematiske.....	660
1.5. Udløb og forlængelse af gruppefritagelsen.....	661
2. Retten til at blive udpeget som autoriseret værksted	661
3. Inddragelse af gruppefritagelsen	662
4. Distribution af motorkøretøjer uden for gruppefritagelsen.....	663
Kapitel XVI. Andre vertikale begrænsninger	665
1. Konkurrenceklausuler i en vertikal aftale	665
1.1. Konkurrenceklausuler er ikke formålsbegrænsninger	666
1.2. Konkurrenceklausuler, der gælder i aftaleperioden	667
1.3. Konkurrenceklausuler og selektivt salg	668
1.4. Konkurrenceklausuler og motorkøretøjer	669
1.5. Konkurrenceklausuler og franchise	670
1.6. Konkurrenceklausuler og salg fra lejede lokaler.....	670
1.7. Konkurrenceklausuler efter ophør af distributionsaftalen....	671
2. Informationsudveksling inden for en vertikal aftale	673
2.1. Vertikal informationsudveksling i regi af en distributionsaftale	673
2.2. Horisontal informationsudveksling i regi af en distributionsaftale	674
2.3. Informationsudveksling og blandet distribution	675
3. Klausuler om mestbegunstigelse eller fortrinsstilling.....	678
3.1. Mestbegunstigelsesklausuler kan begrænse konkurrencen..	679
3.2. Dansk praksis om mestbegunstigelsesklausuler	681
3.3. Klausuler om fortrinsstilling.....	682
4. Kombinationsklausuler (tying/bundling)	683
5. Distributionsvederlag.....	686
6. Kategoristyring.....	686
7. Forbud mod brug af prissammenligningstjenester.....	687

Kapitel XVII. Aftaler om licens og teknologioverførelse.....	689
1. Licens til videresalg, videreformidling eller eget brug.....	689
1.1. Varemærkelicenser	690
1.1.1. Principper for bedømmelsen af varemærkelicenser	691
1.2. Ophavsretlige licenser	693
1.2.1. Enelicenser og rækkevidden af områdebeskyttelser	693
1.2.2. Forbud mod underlicenser og absolut områdebeskyttelse.....	694
1.2.3. Dansk praksis om ophavsretlige licenser	694
1.2.4. Dansk praksis om tv-rettigheder.....	695
2. Aftaler om teknologioverførelse mhp. fremstilling	697
2.1. Definitioner i EU-gruppefritagelse for teknologioverførelse	697
2.3. Betingelser for at være fritaget	700
2.3.1. Grænsen mellem konkurrenter og ikke-konkurrenter	700
2.3.2. Der skal være tale om beskyttede rettigheder	701
2.4. Sortliste-vilkår	702
2.4.1. Sortliste-vilkår i aftaler mellem konkurrenter.....	702
2.4.2. Sortliste-vilkår i aftaler mellem ikke-konkurrenter.	703
2.4.3. Praksis, der kan illustrere sortlisten.....	704
2.4.4. Sortliste-vilkår medfører bortfald af fritagelse.....	705
2.5. Ikke sortliste-vilkår, der dog kan være problematiske	705
2.6. Inddragelse af gruppefritagelsen.....	706
2.7. Aftaler uden for gruppefritagelsen.....	707
Kapitel XVIII. Dominans og misbrug.....	711
1. Misbrug og flere markeder	711
1.1. Forudsætning for lukning af andre markeder via afskærmning	714
2. Mærkbarhed i misbrugslæren	715
3. Single and continuous infringement i misbrugslæren.....	717
Kapitel XIX. Dominerende stilling(er).....	719
1. Den konkurrenceretlige (single) dominanslære	719
1.1. Indirekte måder at vurdere dominans på.....	724
1.1.1. Konkurrencebarrierer, der understøtter dominans ..	729
1.2. Superdominans – når størrelsen alligevel har en betydning	733

Indholdsfortegnelse

1.3.	Køberdominans.....	736
1.4.	Dominans og digitale markeder.....	737
2.	Kollektiv dominans.....	739
2.1.	Fra single til kollektiv dominans på et oligopolistisk marked	739
2.1.1.	Tidlig EU-praksis dikterer strukturelle bånd som betingelse.....	740
2.1.2.	Airtours og EU-Kommissionens store spring fremad.....	741
2.1.3.	Airtours er bekræftet i senere praksis.....	742
2.2.	Kollektiv dominans i nyere dansk praksis	742
3.	Leverage – evnen til at overføre dominans mellem markeder	744
3.1.	Leverage og EU-Domstolens bedømmelse heraf.....	744
3.1.1.	Fra Tetra Pak (II) til Tetra Laval/Sidel.....	745
3.1.2.	Microsoft og Google – Vertikal leverage?.....	747
4.	Midlertidig dominans.....	748
4.1.	Begrænset teori og praksis.....	749
Kapitel XX. Misbrug af dominerende stilling		753
1.	Konkurrencerettens misbrugsbegreb.....	754
2.	Eksistensen af objektive begrundelser	755
2.1.	Meeting the competition	756
2.2.	Effektivitetsforsvar	759
2.3.	Kommerciel praksis.....	761
2.4.	Accessorisk begrænsning.....	761
3.	Et skærpet misbrugsbegreb.....	762
4.	Kausalitet mellem misbrug og effekt	764
Kapitel XXI. Udnyttende misbrug.....		765
1.	Urimelige priser og vilkår – valg af analysegrundlag.....	767
2.	Omkostningsniveauet og det forhøjede afkast	769
2.1.	Det forhøjede afkast.....	773
2.2.	Subjektive forhold hos aftagerne og administrative betragtninger	777
3.	Prissammenligninger	777
4.	Andre former for udnyttelse end overpriser	780
4.1.	Særligt om kraftige prisstigninger	783
5.	Overpriser, som ikke er udnyttende.....	784
6.	Købermisbrug	785

7.	Udnyttelse og den digitale økonomi.....	786
8.	Åbne spørgsmål omkring udnyttende adfærd	787
Kapitel XXII. Ekskluderende prismisbrug		791
1.	AEC-test og andre egnethedsvurderinger	793
1.1.	Er AEC-testen obligatorisk?	794
1.2.	Hvornår bør AEC-testen ikke anvendes	795
1.3.	Adfærdens skal dog være egnet til at virke ekskluderende ...	796
2.	Predatory pricing – kunstigt lave priser.....	797
2.1.	Predatory som begreb	797
2.1.1.	Elimineringsplan og udsigt til genindvindning	800
2.1.2.	Strategiske prisdumpninger	801
2.1.3.	Købermagt og dræbende indkøbspriser.....	801
2.2.	Opgørelsen af omkostningsbasen	802
2.3.	Enkelte udeståender omkring predatory pricing	805
3.	Eksklusivaftaler og kundebindinger	808
3.1.	Valget af test over for eksklusivtiltag	811
3.2.	Et forsvar for eksklusivaftaler.....	813
3.3.	Eksklusivaftaler og surrogater	815
3.3.1.	Indirekte eksklusivaftaler.....	819
3.3.2.	Eksklusivrabatter.....	822
3.3.3.	Målrabatter	825
3.3.4.	Andre rabatter som (måske) udgør surrogater	827
3.4.	Andre former for rabatter.....	829
3.4.1.	Hvornår kan der ske ekskludering – AEC-testen....	830
3.4.2.	AEC-testen og rabatter i praksis	833
3.5.	Rene kvantumrabatter	836
3.6.	Forkøbsrettigheder og lange opsigelsesvarsler	838
3.7.	Eksklusivaftaler og den digitale økonomi.....	840
4.	Krydssubsidiering	841
4.1.	Krydssubsidiering i EU-praksis	841
4.2.	Krydssubsidiering i dansk praksis	842
5.	Margin squeeze	844
5.1.	Margin squeeze i EU-praksis	845
5.1.1.	Den tidlige EU-praksis.....	845
5.1.2.	Vejen mod en moden EU-praksis – Deutsche Telekom og TeliaSonera.....	846
5.1.3.	Opgørelsen af indtægter og udgifter – Telefónica ..	850

Indholdsfortegnelse

5.1.4.	Senere EU-praksis.....	852
5.1.5.	Andre EU-sager og tilkendegivelser, der bidrager til begrebsdannelsen.....	854
5.2.	Margin squeeze i dansk praksis	856
5.3.	Problemerne med det udviklede margin squeeze-begreb	859
6.	Mestbegunstigelsesklausuler og misbrugslæren	862
Kapitel XXIII. Diskrimination og koblingssalg		865
1.	Diskrimination	865
1.1.	Diskrimination og andre former for misbrug.....	866
1.2.	Uklar analyseramme og grundlag for at fordømme diskrimination.....	869
1.3.	Principperne for at fordømme diskrimination følger af ordlyden.....	870
1.3.1.	Anvendelse af ulige vilkår	870
1.3.2.	Ydelser af samme værdi	871
1.3.3.	Over for handelspartnere	874
1.3.4.	... som derved stilles ringere i konkurrencen.....	875
1.4.	Horisontalt ekskluderende diskrimination	878
1.4.1.	Den danske tilgang til ekskluderende diskrimination	879
1.4.2.	Begunstigelse af egne aktiviteter og interesser	881
1.4.3.	En ramme for bedømmelsen af horisontal diskrimination	882
1.5.	Vertikalt ekskluderende diskrimination.....	882
1.6.	Særligt om geografisk betonet diskrimination.....	886
1.7.	Enkelte betragtninger om udnyttende diskrimination.....	887
1.8.	Problemerne med entydigt at fordømme diskrimination	888
2.	Koblingssalg.....	890
2.1.	Der er en omfattende teori og praksis om koblingssalg.....	890
2.2.	Koblingssalg og den digitale økonomi	894
Kapitel XXIV. Leveringsnægtelse		897
1.	Retsgrundlaget for at opstille en leveringspligt.....	898
2.	Underdoktriner i leveringspligtsdoktrinen	899
3.	Udviklingen af en (restriktiv) EU-doktrin.....	900
3.1.	EU-Kommissionens gradvise udvikling af praksis.....	901
3.2.	Fra Tiercé Ladbroke til IMS	904
3.3.	Fra Microsoft I til Enforcement Paper	907
3.4.	Mulige underdoktriner i EU-praksis	909

4.	Dansk leveringsnægtelsespraksis under konkurrenceloven.....	912
4.1.	En liberal dansk fortolkning af nødvendighedskriteriet.....	914
4.1.1.	Anvendelse af konkurrencelovens § 6.....	915
4.2.	EU's strenge nødvendighedskriterium slog dog gradvist igennem	917
4.3.	Underdoktriner i dansk praksis	920
4.3.1.	Horisontal leveringsnægtelse i dansk praksis.....	921
4.4.	Objektiv begrundelse i dansk (og EU-) praksis	922
5.	Leveringsnægtelse i den digitale økonomi.....	924
6.	Konturerne af en (restriktiv) leveringsnægtelsesdoktrin.....	925
6.1.	Der eksisterer dog fortsat en række uklarheder	927
Kapitel XXV. Andre former for misbrug		929
1.	Hylderydning og misrekommandering af konkurrenter	929
2.	Strategiske tiltag rettet mod præventiv markedslukning	930
3.	Selvbegunstigelse.....	932
4.	Chikanøse retshandlinger.....	933
5.	Strategiske undladelseshandlinger.....	935
6.	Manipulering af offentlige processer.....	936
7.	Fragmentering af det indre marked	937
8.	Misbrug af de facto regulatoriske beføjelser.....	938
Kapitel XXVI. Konkurrenceprocessen		941
1.	Konkurrencerådet og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	941
1.1.	Opgaver henlagt til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ...	942
1.2.	Det rådgivende udvalg.....	943
2.	Åbning af sager og lukning heraf uden materiel afgørelse	944
2.1.	Særligt om konkurrenceanalyser og sektorundersøgelser....	945
2.2.	Lukning af undersøgelse uden formel konkurrenceafgørelse.....	946
2.3.	Genoptagelse af sager lukket uden formel konkurrenceafgørelse.....	947
3.	Indhentning af oplysninger og kontrolundersøgelser	949
3.1.	Tvangsmæssig indhentning af oplysninger.....	949
3.1.1.	Bestemmelsen i praksis – supplerende forklaringer og tredjemand	950
3.1.2.	Interviews	951
3.1.3.	Supplerende bestemmelser i § 3	951
3.1.4.	Selvinkriminering	952

Indholdsfortegnelse

3.2.	Administrative kontrolundersøgelser.....	954
3.2.1.	Materielle betingelser for at gennemføre kontrolundersøgelser.....	954
3.2.2.	Legal privilege i konkurrenceretten.....	956
3.2.3.	Spejling af data, jf. konkurrencelovens § 18, stk. 4	957
3.2.4.	Kontrolundersøgelser hos tredjemand og private hjem.....	958
3.2.5.	Forsegling af lokaler og midlertidig beslaglæggelse	959
3.2.6.	Kontrolundersøgelser iværksat af andre konkurrencemyndigheder	959
3.2.7.	Krav om retskendelse.....	960
3.2.8.	Bistand ved politiet	961
3.3.	Dominerende virksomheders samhandelsvilkår	961
3.3.1.	Ret til at få godkendelse af indsendte samhandelsbetingelser	962
3.3.2.	Påbud om at ændre, ophæve eller præcisere bestemmelser.....	963
3.3.3.	Særligt om offentliggørelse	963
3.3.4.	Bestemmelsens formål og rækkevidde er uklar	963
3.4.	Straf for manglende samarbejde	964
4.	Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens sagsbehandling.....	964
4.1.	Den forvaltningsretlige status af styrelsens meddelelser	967
4.2.	Det konkurrenceretlige partsbegreb	968
4.2.1.	Partsstatus til kunder, ofre, konkurrenter og brancheforeninger	971
4.2.2.	Partsstatus i forhold til klage til Konkurrenceankenævnet	972
5.	Aktindsigt og offentlighed.....	972
5.1.	Parternes aktindsigt.....	973
5.1.1.	Aktindsigt i interne dokumenter.....	975
5.1.2.	Identiteten af klagere og deltagere i markedsanalyser.....	976
5.1.3.	Aktindsigt i grundlaget for en kontrolundersøgelse	976
5.1.4.	Aktindsigt i grundlaget for at åbne en sag.....	977
5.1.5.	Aktindsigt i anmodninger om straflempe	978
5.1.6.	Aktindsigt i anmodninger om vejledning og udtalelser	979

5.2.	Ikke-parternes aktindsigt.....	979
5.3.	Offentliggørelse af oplysninger	981
6.	Midlertidigt påbud	984
Kapitel XXVII. Lukning af sag med formel afgørelse		987
1.	Lukning ved erklæring, jf. konkurrencelovens §§ 9 og 11, stk. 2 og 4	988
1.1.	Tilbagekaldelse af tidligere indrømmet fritagelse eller erklæring	990
1.2.	Tilkendegivelse om fremadrettet indgreb grundet ny praksis	991
2.	Lukning på baggrund af tilsagn fra parterne	992
2.1.	Ophævelse eller ændring af tilsagn.....	994
2.2.	Uformelle tilsagn	996
3.	Lukning med påbud om samhandelsbetingelser	997
4.	Lukning ved indskærpelse	997
5.	Lukning med identifikation af konkurrenceovertrædelse	999
5.1.	Påbud over for adfærd, der tidligere er behandlet.....	1001
5.2.	Bevisbyrden ved administrativt indgreb	1003
5.3.	Anvendelige beviser	1005
6.	Lukning med pålægning af straf.....	1006
6.1.	Processen omkring straf.....	1006
6.2.	Fængsel til fysiske personer.....	1007
6.2.1.	Lånepriser.....	1009
6.3.	Bøder til juridiske og fysiske personer	1009
6.3.1	Bøderne i praksis.....	1011
6.3.2.	Varigheden af en overtrædelse	1014
6.3.3.	Straf for manglende opfyldelse af påbud eller tilsagn	1015
6.4.	Tilregnelseskravet og bevisbedømmelsen	1016
6.4.1.	Særlig om bevisførelsen i en straffesag.....	1018
6.5.	Straflempelse og bødevedtagelse.....	1019
6.5.1.	Proceduren for indgivelse af ansøgning om straflempelse	1021
6.5.2.	Bødevedtagelse	1021
6.6.	Ne bis in idem.....	1022
6.7.	Forsøg	1022
6.8.	Succession og identifikation i strafansvaret.....	1023
6.8.1.	Identifikation i strafansvaret	1024
6.8.2.	Kollektiv hæftelse for insolvent sammenslutning... ..	1024

Indholdsfortegnelse

6.9.	Forældelse af overtrædelser	1024
6.9.1.	5 eller 10 års forældelse for karteller.....	1026
Kapitel XXVIII. Rekurs og domstolsbehandling.....		1027
1.	Rekurs til Konkurrenceankenævnet og domstolene	1027
1.1.	Konkurrenceankenævnet	1028
1.1.1.	Klageret	1029
1.1.2.	Særligt om opsættende virkning.....	1030
1.1.3.	Konkurrenceankenævnets prøvelse.....	1032
1.1.4.	Konkurrenceankenævnets kendelse	1032
1.1.5.	Krav om forudgående prøvelse ved ankenævnet....	1033
1.2.	Domstolsprøvelse af afgørelser fra råd og styrelsen.....	1033
1.2.1.	Nye anbringender for domstolene	1033
1.2.2.	Domstolenes prøvelsesintensitet	1034
1.2.3.	Bevisbedømmelsen	1038
1.2.4.	Domstolenes dom	1038
1.3.	Indbringelse for departementet	1039
2.	Domstolens pålægning af straf	1039
3.	Erstatningskrav evt. som opfølgning på administrativ sag	1039
3.1.	Erstatningsgrundlaget	1040
3.2.	Opgørelsen af tabet	1041
3.2.1.	Åbne spørgsmål om grænserne for erstatning.....	1043
3.3.	Visse processuelle spørgsmål	1045
4.	Førelse af konkurrencesag direkte ved domstolene	1047
4.1.	Domstolens saglige og stedlige kompetence	1050
4.2.	Efterprøvelse af kendelse fra voldgift – Eco Swiss- doktrinen	1050
4.3.	Retlig konsekvens af rettens admitering af et anbringende .	1052
Doms- og afgørelsesregister		1053
Stikordsregister		1099